

ל:

עין משפט
גו כצוה

המביא פרק רביעי ביצה

מסורת הש"ס

א) שבת מה' (ב) שש
מה' (ג) שבת מה' (ד) שבת מה'
מה' (ה) שבת מה' (ו) שבת מה'
מה' (ז) שבת מה' (ח) שבת מה'
מה' (ט) שבת מה' (י) שבת מה'
מה' (יא) שבת מה' (יב) שבת מה'
מה' (יג) שבת מה' (יד) שבת מה'
מה' (טו) שבת מה' (טז) שבת מה'
מה' (יז) שבת מה' (יח) שבת מה'
מה' (יט) שבת מה' (כ) שבת מה'

תורה אור השלם

1. דבר אל בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום לחודש השביעי הזה תזבח ליהוה שבעת ימים יזריק את דם הזבח

הנהגות הב"ח

א) נב' תני ר' חילא בר יפקי: (ב) שם אהרן בר מנשה אמר שמרואל קיפא אחין כלי' אלו תפוסות: (ג) ריב' ר' אבהו ור' יבן בשבת משמע דקאמר האייל:

הנהגות הגר"א

[א] נב' תני ר' חילא בר יפקי: (ב) שם אהרן בר מנשה אמר שמרואל קיפא אחין כלי' אלו תפוסות: (ג) ריב' ר' אבהו ור' יבן בשבת משמע דקאמר האייל:

לעני רש"י

קרייתין ל' (קרייתין ל') מסורה אביריין בריה [אביריין] בריה מקריטין ברנמאת צבעותיה

מיוסר רש"י

אין נוטלין עצים מן הסוכה. כפסח ועשרת המסות הגשמי' ללא ויפלו משום מוקצה נפלה משום מוקצה לדיקתקלא' מתחת סוכות אלא כיוצא בהן מן הסוכה לה' אם ספק ביטול עושה אלא דפניה ליכא איסור מוקצה, דדמייהו עילייהו מתחילתו דלא למתקלליהו למחר דלא ספק בהו אהלא: (ג) וכן: (ד) ר' שמעון מריר: אם נפלה דלת ליה מוקצה (ו) ורש"י בסוכות התח' בחג. שיהיה למנוחה דתחתיה כל ששם ושמ' שכשם שחל שם שמים על החגיגה. שלמי מנייה שם שמים חל עליהם לאוסרין עד לאחר הקצרת אחריו. דמי כמי נהר המ' משלתי' גבוה סעבר הטעל פסח (וכו' ה) מה חג לה'. חגיגה (ו) שם. סככה כדלכתה. (ז) שם. (ח) ויעשרה בקרימים. פולחיה בירושלם כל כעיס מוקצה אביריין (שם כג) ששם אורג (וכו' ה) וכן: (י) ובסדרין: שורקין טולטל כגון מוקצה ורק או מעט מוקצה

מן הסוכה. כגון כפסח או בעצרת ויושב כסוכה כגון או כפרסם אף נוטלין עצים מן הסוכה אלא מן הסמוך לה. השמא משמע אם ליעול מהם ובגמרא פריך הא

מתני' אין נוטלין עצים מן הסוכה אלא מן הסמוך לה: **גמ'** מאי שנא מן הסוכה דלא דקא סתר אהלא מן הסמוך לה נמי קא סתר אהלא אמר רב יהודה אמר שמואל ימאי סמוך בשאין לדפנות רב מנשיא אמר אפילו תימא בשאין סמוך לדפנות כי תניא ההיא כבאסוריימא (א) תניא ר' חייא בר יוסף קמיה דר' יוחנן אין נוטלין עצים מן הסוכה אלא מן הסמוך לה ור' שמעון מתיר ושיון בסוכת החג כהג' שאסורה ואם התנה עליה הכל לפי תנאו אמר רב נחמן בר יצחק הכא סוכה נפלת עסקינן ור' שמעון לטעמיה דלית ליה מוקצה דתניא (ב) ומותר השמן שברו ושבעקרה אסור ורבי שמעון מתיר מי דמי התם אדם יושב ומצפה אימתי תפול סוכתו הכא אדם יושב ומצפה אימתי תפול סוכתו אמר רב נחמן בר יצחק הכא בסוכה רעועה עסקינן דמתאמול דעתיה עלויה: ושיון בסוכת לפי תנאו: ומי מהני בה תנאי (ג) והאמר רב ששת משום ר' עקיבא המנין לעצי סוכה שאסורין כל שבעה שנאמר יחג הסוכות שבעת ימים לה' ותניא ר' יהודה בן בתירא אומר מנין שבשם שחל שם שמים על החגיגה כך חל שם שמים על הסוכה ת"ל חג הסוכות שבעת ימים לה' מה חג לה' אף סוכה לה' (א) אמר רב מנשיא (ב) בריה דרבא סיפא אתאן לסוכה דעלמא אבל סוכה דמצוה לא מהני בה תנאה וסוכה דמצוה לא (ד) ותניא סככה כהלכתה ועטרה בקרמים ובסדינין המצויירין ותלה בה אגוים שקדים אפרסקים ורמונים ופרכלי ענבים יינות שמינים וסלתות ועטרות ופרכלים אסור להסתפק מהן עד מוצאי יום טוב האחרון של חג ואם התנה עליהם הכל לפי תנאו אב"י ורבא דאמרי תרווייהו 'באומר איני בודל מהם כל בין השמשות דלא חלה קדושה עליהו (א) אבל עצי סוכה דחלה קדושה עליהו אתקצאי לשבעה ומאי שנא מזה דאתמר "הפריש שבעה אתרוגים לשבעת הימים אמר רב כל אחת ואחת יוצא בה ואוכלה לאלתר ורב אסי אמר ר' כל אחת יוצא בה וכולהו למחר התם "דמפסח לילות מוציא כל חד וחד יומא מצוה באפי נפשיה הוא הכא רלא מפסקו לילות מימים כולוה יומי כחדא יומא אריכתא דמי: מתני'

עד מוצאי י"ג האחרון. עד שיחמול יום החול ור"ת המיתת י"ט שמיני מוקצה הוא משום דהוי ספק שביעי וגם כיום תשעי שם מוקצה עליו הואיל ואתקלא לבין יומא וספיר אמרין מוקצה מחמת יום כגון הכא צעני סוכה אכל נהגו העולם כשהל תשעי של חג בע"ש שאין מתקפין עליו בשנת שהוא עשירי ומאי טעמא אי משום סמירת האל לא שייך צפירות ולי משום דאתקלא בין השמשות דתשעי מרי מגו כה"ג לא אמרין דתשעי נמי לא נאסר אלא מטעם מגו וי"ל דהיינו טעמא משום הכנה דהואיל ובע"ש היה אסור שהוא תשעי והוא י"ט אם היה נאכל בשנת היה מנין עשה לשבת והוי כעין טולד כיון שבא יעשה לראיות שלו ולא נא' כ"ט ומה העטעם יש נזהרין כשהל שמחת תורה אחר השבת מלאכול האתרוג באותו יום דהואיל וצבעת היה אסור שהוא שמיני ועוד כי היה רצוי לנרן בו א"כ אם חליה ואמר דעברו לאלול א"כ אם היה אוכל אותו בשמחת התורה כדאמרן הוי שבת מוכין ל"ט: אמר רב מנשיא בריה דרבא סיפא אתאן אכוכה דעלמא וכו' מצי נמי למפרך דלמאי דק"ל דהוי מוקצה מחמת איסור לא אשכחנא דמהני ביה תנאה אלא דליתו מושש למפרך משום דליתו נאסר דקמקנא אלא תנא: האמת: **אבל** עצי סוכה דחלה קדושה עליהו אתקצאי איבעיה. וקשה דמשמע הכא דמה שעני סוכה אסורין היינו מטעם מוקצה וכן (א) משמע בשבת (דף מה. וקט.) הואיל והוא (ב) למנוחו הוקצה לאיסורו ולעיל קאמר מה חג לה' אף סוכה לה' אלא מה דאסורין מדאורייתא ומיך ר"ת דמה שאמר מה חג לה' לנש סוכה לנש היינו לפי שיעור סוכה כגון ב' דפנות ושלישית אפי' טפח אכל אי עבדי דפנות שלמות יותר שיעור סוכה לא נפיק מקרא ועל היתיר קאמר שאסור מטעם מוקצה ור"ת פירש דהואיל וזמן שהסוכה צעמידה שייך בה מה חג לה' אף סוכה לה' אכל כשנפלה לא שייך בה מה חג לה' ואם כן היה יכול לתרוני כהא מה שעני סוכה אסורין מקרא דלעיל מה חג היינו כשהיו צעמידה אכל כשנפלו מותרין אלא נקט האמת דכשנפלו נמי אסורין מטעם מוקצה (ש) כל אחת ואחת יוצא בה ואוכלה אלא אר"ה. ללא דוקא לאלתר דהא אתרוגו של יום ראשון אסור כל היים עד למחר ולא פליג רב ורב אפי' אלא כשאר ימים:

עין משפט
גו כצוה

רבינו הגאון

[מתני'] אין נוטלין עצים מן הסוכה אלא מן הסמוך לה. אוקמה שמרואל דאין נוטלין לא מן הסוכה ולא מן הרחוקה עצמן משום דהתא אהלא. אוקמה אלא מן העצים הסמוכים לילוח של סוכה זו. ורב מנשיא אוקמה באסוריימא. כלומר הרחוקה הללו חבילות ע"ג חבילות היו שאינן עשויות לאלתר ויבחר להסתפק סתן. מצי קמיה דר' יוחנן אין נוטלין עצים מן הסוכה אלא מן הסמוך לה ור' שמעון מתיר. ואקשינן לר' שמעון דהא סתן אהלא. ופריך רב נחמן בסוכה ששנפלה עסקינן. ורש"י לטעמיה דלית ליה מוקצה. דתניא סותר שכן שברו ושבעקרה אסור להסתפק מהן עד מוצאי יום טוב האחרון שאסורין מוקצה ור' שמעון מריר: מי דמי דהם כיון שסופו ליכנסתה מצפה אימתי תפול. היתכס מן השאר. והא [וכן] היה יודע שחפלו הסוכה ונתן בדירתו להסתפק ממנה. ופריך רב נחמן בר יצחק לא תימא בסוכה ביראה שנפלה. אלא מהניין בסוכה ועוד עסקינן דמתאמול דעתיה עלויה. ורש"י ח"ק דבריימא ור' שמעון בסוכה חתה כהג' שאסורה ואם התנה עליה הכל לפי תנאו. ואקשינן ויבין דחל מאיורא דהג' עלה הוי כפי מנין עילא. והא משמיה דר' עקיבא אמרו מניין לעצי סוכה שאסורין כל שבעה שנאמר חג הסוכות שבעת ימים לה' ותניא ר' יהודה בן בתירא אומר מנין שבשם שחל שם שמים על החגיגה כך חל שם שמים על הסוכה ת"ל חג הסוכות שבעת ימים לה' ותניא ר' יהודה בן בתירא אומר מנין שבשם שחל שם שמים על החגיגה כך חל שם שמים על הסוכה ת"ל חג הסוכות שבעת ימים לה' מה חג לה' אף סוכה לה' (א) אמר רב מנשיא (ב) בריה דרבא סיפא אתאן לסוכה דעלמא אבל סוכה דמצוה לא מהני בה תנאה וסוכה דמצוה לא (ד) ותניא סככה כהלכתה ועטרה בקרמים ובסדינין המצויירין ותלה בה אגוים שקדים אפרסקים ורמונים ופרכלי ענבים יינות שמינים וסלתות ועטרות ופרכלים אסור להסתפק מהן עד מוצאי יום טוב האחרון של חג ואם התנה עליהם הכל לפי תנאו אב"י ורבא דאמרי תרווייהו 'באומר איני בודל מהם כל בין השמשות דלא חלה קדושה עליהו (א) אבל עצי סוכה דחלה קדושה עליהו אתקצאי לשבעה ומאי שנא מזה דאתמר "הפריש שבעה אתרוגים לשבעת הימים אמר רב כל אחת ואחת יוצא בה ואוכלה לאלתר ורב אסי אמר ר' כל אחת יוצא בה וכולהו למחר התם "דמפסח לילות מוציא כל חד וחד יומא מצוה באפי נפשיה הוא הכא רלא מפסקו לילות מימים כולוה יומי כחדא יומא אריכתא דמי: מתני'

ורבא דאמרי תרווייהו. דלא דמו לנכסה לענין תנאה ובע"ג דבעלי לנכסה דמי מהני תנאה כגומר מצעוד יום איני בודל מהם מהיות כותי וכותי כסם ליעול כל שזות אורן של בין השמשות של ערב י"ט הלך כשעת ביאת היום שהיתה קדושה לריבה לחול עליהם לא חלה לפיכך לא הוקצה אכל ע"ג [ב] סוכה שאיני יכול להתנות עליהם תנאי זה שהרי על כרחי יבדל מהם בין השמשות משום דסתר אהלא ויין השמשות ספק י"ט הוא חלה קדושה עליהו ועל ידי קדושה זו וקולו לשבעה: ומאי שנא מהא כו'. דלא אמר כדחורג דמשום בין השמשות קמא ליתקלי כל שבעה אלא לתד יומא מתי עליה לתד יומא: **דאמר הפרשי כו' יולא כה.** כימות: **ואוכלה לאסר.** קסבר למנוחה אתקלא ורבי נעשית מנוחה: **ורב אסי יומא יולא כה** ו**ואוכלה למחר.** דכיון דאתקלא לבין השמשות אתקלא לכוילי יומא. והא עליו סוכה נמי כיון דלמתי עלייהו ליהנות מהן כחולו של מועד כהפרישה ליום ראשון דמי ומשום דבין השמשות קמא קדיש קא' אמרת דאתקלא לשבעה: **דמפסקי לילות מימים.** שאין מלוחו כלילה מתני'

שורקין גליקת' (שם). אפרסקים. פירקמ' גלע"ו (שבת מה.) יינות שמינים. מתנין כנסות של וסמית לני' וסוכה י"י. הכל לפי תנאו. ויבין דלמתי איני בודל מהם כל בין השמשות של יום טוב ראשון דלא חלה קדושה עליהם. ותנאה אחריתא לא מהני בהו אהלא: (וכו' ה) ובע"ש שבת כב' ..

אוקמה אלא מן העצים הסמוכים לילוח של סוכה זו. ורב מנשיא אוקמה באסוריימא. כלומר הרחוקה הללו חבילות ע"ג חבילות היו שאינן עשויות לאלתר ויבחר להסתפק סתן. מצי קמיה דר' יוחנן אין נוטלין עצים מן הסוכה אלא מן הסמוך לה ור' שמעון מתיר. ואקשינן לר' שמעון דהא סתן אהלא. ופריך רב נחמן בסוכה ששנפלה עסקינן. ורש"י לטעמיה דלית ליה מוקצה. דתניא סותר שכן שברו ושבעקרה אסור להסתפק מהן עד מוצאי יום טוב האחרון שאסורין מוקצה ור' שמעון מריר: מי דמי דהם כיון שסופו ליכנסתה מצפה אימתי תפול. היתכס מן השאר. והא [וכן] היה יודע שחפלו הסוכה ונתן בדירתו להסתפק ממנה. ופריך רב נחמן בר יצחק לא תימא בסוכה ביראה שנפלה. אלא מהניין בסוכה ועוד עסקינן דמתאמול דעתיה עלויה. ורש"י ח"ק דבריימא ור' שמעון בסוכה חתה כהג' שאסורה ואם התנה עליה הכל לפי תנאו. ואקשינן ויבין דחל מאיורא דהג' עלה הוי כפי מנין עילא. והא משמיה דר' עקיבא אמרו מניין לעצי סוכה שאסורין כל שבעה שנאמר חג הסוכות שבעת ימים לה' ותניא ר' יהודה בן בתירא אומר מנין שבשם שחל שם שמים על החגיגה כך חל שם שמים על הסוכה ת"ל חג הסוכות שבעת ימים לה' ותניא ר' יהודה בן בתירא אומר מנין שבשם שחל שם שמים על החגיגה כך חל שם שמים על הסוכה ת"ל חג הסוכות שבעת ימים לה' מה חג לה' אף סוכה לה' (א) אמר רב מנשיא (ב) בריה דרבא סיפא אתאן לסוכה דעלמא אבל סוכה דמצוה לא מהני בה תנאה וסוכה דמצוה לא (ד) ותניא סככה כהלכתה ועטרה בקרמים ובסדינין המצויירין ותלה בה אגוים שקדים אפרסקים ורמונים ופרכלי ענבים יינות שמינים וסלתות ועטרות ופרכלים אסור להסתפק מהן עד מוצאי יום טוב האחרון של חג ואם התנה עליהם הכל לפי תנאו אב"י ורבא דאמרי תרווייהו 'באומר איני בודל מהם כל בין השמשות דלא חלה קדושה עליהו (א) אבל עצי סוכה דחלה קדושה עליהו אתקצאי לשבעה ומאי שנא מזה דאתמר "הפריש שבעה אתרוגים לשבעת הימים אמר רב כל אחת ואחת יוצא בה ואוכלה לאלתר ורב אסי אמר ר' כל אחת יוצא בה וכולהו למחר התם "דמפסח לילות מוציא כל חד וחד יומא מצוה באפי נפשיה הוא הכא רלא מפסקו לילות מימים כולוה יומי כחדא יומא אריכתא דמי: מתני'